

NÁDASDLADÁNY

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

MEGBÍZÓ:

Nádásdladány Község Önkormányzata
8145 Nádásdladány, Petőfi Sándor u. 1.

FELELŐS TERVEZŐ:

Fehér Vártervező Kft.
8000 Székesfehérvár, Rába utca 22.

Tartalomjegyzék:

1. JÖVŐKÉP	3
1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan..	3
1.2. A településfejlesztési elvek rögzítése	3
2. Stratégia.....	6
2.1. A rövid, közép- és hosszútávú területi, tematikus és ágazati fejlesztési célok meghatározása	6
2.1.1. Hosszútávú fejlesztési célok.....	6
2.1.2. Középtávú fejlesztési célok	7
2.1.3. Rövidtávú fejlesztési célok.....	7
2.2. A településfejlesztési célok rendszerének és a célok összefüggéseinek vázlata	9
TERVEZETT FEJLESZTÉSEK	11
2.3. Az integrált és tematikus beavatkozási területeknek a meghatározása	14
2.4. Az épített és természeti örökség védelme követelményeinek meghatározása.....	14
2.5. A fejlesztési célok megvalósításához szükséges céladatok	14
2.5.1. Társadalmi adatok.....	14
2.5.2 Gazdasági adatok	14
2.5.3 Környezeti adatok.....	15
3. Cselekvési program	15
3.1. Épített környezet fejlesztése	15
3.2. Természeti környezet megőrzése, fenntartása, fejlesztése	16
3.3. Helyi gazdaság fejlesztése.....	17
3.4. Infrastruktúra fejlesztése	18
3.5. Kedvező társadalmi folyamatok fenntartása.....	19
3.6. Fejlesztési célok anyagi forrásainak megteremtése.....	19

1. JÖVŐKÉP

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

Nádasdladány település elhelyezkedéséből és a kiemelkedő kulturális örökségvédelmi értékéből adódóan rengeteg, még kihasználatlan potenciál rejlik, melyek kiaknázásával, identitástudatának megtartása mellett, értékes fejlődési irányba haladhat.

Jelen településfejlesztési terv hosszú távú célja az örökségvédelmi és természeti értékek fenntartásán alapulva a turisztikai potenciál erősítése és a falusias jelleg megőrzése, mely egyedi karaktert ad a településnek. A jövőkép meghatározásakor az önkormányzat egy új szemlélet szerinti fejlődést szeretne a településen megvalósítani.

Nádasdladány jövőképe a település elsősorban földrajzi adottságaira, társadalmi, gazdasági lehetőségeire, valamint erőforrásaira (környezeti értékei, infrastruktúra, hagyományok) épít, valós, megvalósítható célokat határoz meg.

A fejlesztési terv alapja, hogy település **vonzó, élhető és értékmegőrző** település legyen.

Nádasdladány településfejlesztésének célja, hogy földrajzi elhelyezkedéséből és örökségvédelmi értékekből fakadó adottságait és az abban rejlő potenciálját kihasználva legyen **vonzó** turisztikai célpont, kiemelten támogassa turizmusra és elsősorban a mezőgazdaságra épülő vállalkozásokat, letelepülni szándékozókát és a fiatalokat, segítse a lakosság helyben maradását és helyben foglalkoztatását.

Élhető települései és természeti környezetet, komfortos vidéki életet biztosítson az itt élők számára. A természeti környezet, a turizmus és a gazdaság fenntartható együttélését biztosítsa, lakóinak tudást, munkát és felüdülést teremtsen, adjon esélyt, felemelkedési lehetőséget a rászorulóknak.

Legyen **értékmegőrző**, támogassa az örökségvédelmi, településképi és természeti érték megőrzését, az idegenforgalom-, a turizmus fejlesztését, fogadja be az idelátogatókat.

A település jövőképe:

**NÁDASDLADÁNY LEGYEN VONZÓ, ÉLHETŐ
ÉS ÉRTÉKMEGŐRZŐ TELEPÜLÉS.**

1.2. A településfejlesztési elvek rögzítése

Szubszidiaritás és decentralizáció elve

A szubszidiaritás elve alapján a területpolitikában egy térség fejlesztését azon a legalacsonyabb területi szinten kell kialakítani és végrehajtani, ahol a feladat elvégzéséhez a legtöbb információ áll rendelkezésre és a legtöbb érdek kapcsolódik a feladat megvalósításához. Mindez akkor lehet hatékony, ha a gazdasági, társadalmi, politikai döntéshozatal is alacsonyabb területi szinteken jelenik meg, így törekedve a fejlesztési döntések és eszközök területi decentralizálására.

Térségi és táji szemlélet elve

A területfejlesztés nem csak adminisztratív, települési- és területegységeket érint, hanem a földrajzi tájak életét is befolyásolja. A tájak a természeti környezeti elemek által meghatározott és a társadalmi-gazdasági tevékenységek által alakított területi rendszerek, melyekben az egyes tájalkotó elemeket (domborzat, talaj, vízrajz, napsugárzás, növény- és állatvilág, társadalom) érintő beavatkozások kihatással vannak a többi elemre is, valamint a helyi gazdasági és társadalmi tevékenységeket is befolyásolják. Ezért a fejlesztések során a beavatkozás célterületét érintő tájak sajátosságait, változásait, működési mechanizmusát is figyelembe kell venni. A fejlesztési beavatkozásokat a tájak területi rendszereibe integrálni kell, hogy illeszkedjenek a helyi táji adottságokhoz, támaszkodjanak a tájak erőforrásaira, hozzájárulva azok védelméhez és kibontakozásához is.

Fenntarthatóság elve

A fejlesztési beavatkozások esetében fenntarthatóságot, biztonságot nem csak általában, globálisan kell értelmezni, hanem az egyes társadalmi, gazdasági, környezeti alrendszerek alkotta területi rendszerek (térségek) összefüggésében is. A fenntarthatóság alapelve minden ágazat irányában a fejlesztéspolitika azon korlátját fogalmazza meg, mely szerint a mai fejlesztések és a fejlesztések alapját adó erőforrás-gazdálkodás nem veszélyeztetheti a jövő generációinak esélyét arra, hogy szükségleteiket biztonságosan kielégítsék. A fenntartható területi rendszerekben a térségi gazdasági folyamatok nem veszélyeztetik a helyi természeti és épített környezetet, nem okozzák az erőforrások kimerülését, az értékhordozó kultúrák eltűnését, ugyanakkor magas szinten biztosítják a társadalom létfeltételeit.

Rendszerszemlélet, programozás, integrált fejlesztés

A területfejlesztési politikának fokozottan figyelembe kell vennie a globális, európai, nagytérségi vagy nemzeti szintű gazdasági-társadalmi trendeket a különböző szintű, és helyzetű térségekben. A várható hátrányokat megelőzve, az előnyöket kihasználva jövőorientált, proaktív cselekvési terveket kell alkotni, és nem csak a már bekövetkezett változásokra fogalmazni meg Nádasdladányaszintézkedéseket. A területi tervezés során az egyes célcsoportokat érintő gazdasági-társadalmi célok eléréséhez olyan területfejlesztési tevékenység szükséges, amely a sokszínű partnerségi együttműködések révén több termelőágazat kooperációjából, a szolgáltatások, ill. szociális, egészségügyi, oktatási, kulturális közigazgatási tevékenységek összekapcsolódásából épül fel. Ezek az elemek területi alapon, a beavatkozás terében integrálódnak egymással, koordináltan, szervesen, lehetőleg szinergikusan összefonódó akciókat alkotnak.

Hatékony és koncentráció elve

A településfejlesztési terv a koncentráció érvényesítésére törekszik a megfogalmazásban, a legkritikusabb pontokon történő, leghatékonyabb beavatkozás érdekében. A területfejlesztési politika tárgyát képező területi rendszer sok eleme ugyanis nem az absztrakt gazdasági-szociális „terekben” jeleníthető meg a leghatékonyabban, hanem a földrajzi tér egyes vagy típusos egységeiben, tájakban, térségekben.

Nyilvánosság, partnerség elve

A nyilvánosság és a részvétel a területfejlesztési politikában különös hangsúlyt kap. A nyilvánosság területfejlesztési politikai sajátossága, hogy a területi hierarchia legkülönbözőbb szintjein és helyein meg tudja szólítani a közvéleményt. A szubszidiaritást igénylő kezdeményezés esetében a különböző szintű területi szervek vertikális partnersége szükséges.

Területi harmónia elve

A területfejlesztés során arra is figyelemmel kell lenni, hogy a helyi társadalom és a szolgáltatásokat igénybe vevők meghatározó státuszcsoportjai (állandó lakosok, üdülő tulajdonosok, külföldi ingatlan tulajdonosok, helyi-, és szezonálisan jelen levő, illetve a különböző működési nézeteket valló, eltérő menedzsment-szemléletű vállalkozások, bel-, és külföldi turisták, stb.) közti harmónia is hosszútávon biztosítható legyen. Mivel a harmónia csak olyan térség sajátja, amelyben az egyenlőtlenségek mértéke minimális, ezért törekedni kell a területileg kiegyenlített és társadalmilag is igazságos hosszú távú térségfejlesztésre.

Tolerancia

Az etnikai és kulturális különbségeket magukon viselő státuszcsoportok szimbiózisa csak úgy tartható fenn, ha a helyi társadalom szövetén belül megfigyelhető másságok kölcsönösen megismerhetővé és egymás részéről átjárhatóvá Nádasdladányban.

Esélyegyenlőség

Az infrastrukturális ellátottság és a tudáshoz való hozzáférés mellett a hagyományos célcsoportok problémáinak kezelésén túl az esélyegyenlőség biztosítása terén ez a folyamatosan zajló akadálymentesítési beruházások mielőbbi végrehajtása mellett jelenti azt is, mindenki hozzáférjen a számára hasznosnak tartott települési információhoz.

Identitás

A társadalmi identitás jellemzője egyrészt a térséghez, településhez kötődés, másrészt a területi identitás a fenntartható térségfejlesztés egyik belső erőforrása is, csakúgy, mint a természeti erőforrások, például az energiahordozók, a nyersanyagvagyon, a megfelelő éghajlat, vagy a humán erőforrások.

Átláthatóság, monitoring és értékelés elve

A területfejlesztési tervezés, -végrehajtás nem epizodikus tevékenységek együttese, hanem állandó folyamat, mely a térségek társadalmi-gazdasági-környezeti rendszereiben spontán, a beavatkozások vagy a globális trendek eredményeiként jelentkező változásokhoz idomul. E folyamat visszacsatolásokkal ciklusokba rendeződik, a tervezési, a végrehajtási, és azok nyomon követésére irányuló értékelési tevékenységek szünet nélkül, átfedésekkel követik egymást.

2. Stratégia

A jövőkép megvalósulását meghatározó célok, fejlesztési irányok meghatározása azért kiemelkedően fontos, hogy az azok megvalósításán dolgozók - a település döntéshozói, gazdasági szereplői és lakossága - világos és egyértelmű célok érdekében dolgozhassanak együtt.

E fejezetben tehát megfogalmazásra kerülnek azok a településfejlesztési célok melyek megvalósulása révén elérhető a fentiekben felvázolt jövőkép.

2.1. A rövid, közép- és hosszútávú területi, tematikus és ágazati fejlesztési célok meghatározása

ÁTFOGÓ FEJLESZTÉSI CÉLOK

Az épített- és természeti környezet fejlesztése és a fenntartható fejlődés összhangjának megteremtése, az értékvédelem és hagyományörzés

A település turisztikai fogadóképességének növelésére, új turisztikai projektek megvalósításának segítésére;

A településen élők életfeltételeinek javítására, munkához jutásának elősegítésére és a térségek jövedelemtermelésének előmozdítására;

A közúti közlekedés, a kerékpárutak, turistautak fenntartásának és fejlesztésének előmozdítására, elősegítésére.

2.1.1. Hosszútávú fejlesztési célok

Épített környezet fejlesztése

- A műemléki értékek védelme
- Településarculat javítása

Természeti környezet megőrzése fenntartása, erősítése

- Tájhasználati arányok optimalizálása
- Természeti hatások és váratlan helyzetek hatásaival szembeni ellenállóképesség fejlesztése
- Klímaváltozás negatív hatásainak csökkentése

Helyi gazdasági fejlesztése:

- Új vállalkozások betelepülésének ösztönzése
- Turisztikai vonzerő fejlesztése
- Gazdasági területek kialakítása

Infrastruktúra fejlesztése

- Humán infrastruktúra fejlesztése
- Közlekedési infrastruktúra fejlesztése
- Vízi- és energia közmű infrastruktúra fejlesztése
- Hírközlési szolgáltatások fejlesztése, digitalizáció támogatása

Kedvező társadalmi folyamatok fenntartása

- Lakosság szám növelése
- Esélyegyenlőség megteremtése

2.1.2. Középtávú fejlesztési célok

Épített környezet fejlesztése

- A műemléki értékek védelme
- Önkormányzati épületek fejlesztése
- Településarculat javítása

Természeti környezet megőrzése fenntartása, erősítése

- Kastélykert és környezetének megőrzése
- Sárrét mocsárréteinek védelme
- Tájpotenciál fenntartása, erősítése
- Táj adottságok kiterjedt védelme
- Természeti hatások és váratlan helyzetek hatásaival szembeni ellenállóképesség fejlesztése:
- Reziliencia program

Helyi gazdaság fejlesztése

- Helyi termékek feldolgozásának és értékesítésének ösztönzése
- Turizmusra épülő munkahelyteremtés
- Új vállalkozások betelepülésének ösztönzése

Infrastruktúra fejlesztése

- Oktatási-, egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése
- Közvilágítás fejlesztése
- Járda és kerékpárút rendszer bővítése
- Közúthálózat fejlesztése
- Hírközlési szolgáltatások fejlesztése

Kedvező társadalmi folyamatok fenntartása

- Egészségügyi alapellátás fejlesztése
- Társadalmi kohézió megóvása

2.1.3. Rövidtávú fejlesztési célok

Épített környezet fejlesztése

- Zöldfelületi rendszer fejlesztése
- Közösségi terek fejlesztése

Természeti hatások és váratlan helyzetek hatásaival szembeni ellenállóképesség fejlesztése:

- Ökológiai lábnyom csökkentése
- Tájpotenciál fenntartása, erősítése
- A természet és környezetvédelem tudatosítása

Helyi gazdaság fejlesztése

- Helyi vállalkozások érvényesülésének támogatása
- Bemutatóközpont lehetőség megteremtése az önkormányzat honlapján
- Turizmushoz kapcsolódó fejlesztések támogatása
- Turizmus fejlődéséből adódó munkahely teremtés és a munkaerő megtartása

- Turisztikai kiadványok készítése
- Közfoglalkoztatás erősítése

Infrastruktúra fejlesztése

- Oktatási-, egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése
- Polgármesteri hivatal fejlesztése
- Önkormányzati honlap fejlesztése
- A település energetikai hatékonyságának fejlesztése
- Hírközlési szolgáltatások fejlesztése
- Kerékpárút fejlesztés
- Közutak felújítása, parkolók kiépítése
- Elektromos töltőállomás kiépítése
- Csapadékvízvezetés fejlesztése
- Szennyvízcsatorna rendszer fejlesztése

Kedvező társadalmi folyamatok fenntartása

- Közösségi szolgáltatások fejlesztése
- Testvérvárosi kapcsolatok erősítése
- Közösségi programok szervezése
- Helyben maradás támogatása
- Hagyományőrzés

2.2. A településfejlesztési célok rendszerének és a célok összefüggéseinek vázlata

JÖVŐKÉP				
NÁASDLADÁNY LEGYEN VONZÓ, ÉLHETŐ ÉS ÉRTÉKMEGŐRZŐ TELEPÜLÉS.				
Átfogó fejlesztési célok				
Az épített- és természeti környezet fejlesztése és a fenntartható fejlődés összhangjának megteremtése, az értékvédelem és hagyományörzés				
A település turisztikai fogadóképességének növelésére, új turisztikai projektek megvalósításának segítésére;				
A településen élők életfeltételeinek javítására, munkához jutásának elősegítésére és a térségek jövedelemtermelésének előmozdítására;				
A közúti közlekedés, a kerékpárutak, turistautak fenntartásának és fejlesztésének előmozdítására, elősegítésére.				
Fejlesztési területek	Tervezett ütemezés	Hosszútávú	Középtávú	Rövidtávú
ÉPÍTETT KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE		A műemléki értékek védelme Településarculat javítása	A műemléki értékek védelme Önkormányzati épületek fejlesztése Településarculat javítása	Közösségi terek fejlesztése Zöldfelületi rendszer fejlesztése lakóterület fejlesztése
TERMÉSZETI KÖRNYEZET MEGŐRZÉSE FENNTARTÁSA, FEJLESZTÉSE		Tájhasználati arányok optimalizálása Természeti hatások és váratlan helyzetek hatásaival szembeni ellenállóképesség fejlesztése Klímaváltozás negatív hatásainak csökkentése	Kastélykert és környezetének megőrzése Sárrét mocsársárrétegek védelme Tájpotenciál fenntartása, erősítése Táji adottságok kiterjedt védelme Természeti hatások és váratlan helyzetek hatásaival szembeni ellenállóképesség fejlesztése: Reziliencia program	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ökológiai lábnyom csökkentése ▪ Tájpotenciál fenntartása, erősítése ▪ A természet és környezetvédelem tudatosítása
HELYI GAZDASÁG FEJLESZTÉSE		Új vállalkozások betelepülésének ösztönzése Gazdasági területek kialakítása	Helyi termékek feldolgozásának és értékesítésének ösztönzése Új vállalkozások betelepülésének ösztönzése	Helyi vállalkozások támogatása Turizmushoz kapcsolódó fejlesztések
INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE			Oktatási-, egészségügyi és	Oktatási-, egészségügyi és

	<p>Humán infrastruktúra fejlesztése</p> <p>Közlekedési infrastruktúra fejlesztése</p> <p>Vízi közmű infrastruktúra fejlesztése</p> <p>Hírközlési szolgáltatások fejlesztése, digitalizáció támogatása</p>	<p>szociális infrastruktúra fejlesztése</p> <p>Közvilágítás fejlesztése</p> <p>Járda és kerékpárút rendszer bővítése</p> <p>Közúthálózat fejlesztése</p> <p>Hírközlési szolgáltatások fejlesztése</p>	<p>szociális infrastruktúra fejlesztése</p> <p>Polgármesteri hivatal fejlesztése</p> <p>A település energetikai hatékonyságának fejlesztése</p> <p>Hírközlési szolgáltatások fejlesztése</p> <p>Kerékpárút fejlesztés</p> <p>Csapadékvízvezet és fejlesztése</p> <p>Szennyvízcsatorna rendszer fejlesztése</p>
<p>KEDVEZŐ TÁRSADALMI FOLYAMATOK FENNTARTÁSA</p>	<p>Lakosságszám növelése</p> <p>Esélyegyenlőségi megteremtése</p>	<p>Egészségügyi alapellátás fejlesztése</p> <p>Társadalmi kohézió megóvása</p>	<p>Közösségi szolgáltatások fejlesztése</p> <p>Helyben maradás támogatása</p> <p>Hagyományőrzés</p>

TERVEZETT FEJLESZTÉSEK

1. ÉPÍTETT KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE	2. TERMÉSZETI KÖRNYEZET MEGŐRZÉSE, FENNTARTÁSA, FEJLESZTÉSE
1.1. Műemléki értékek védelme és hasznosítása <ul style="list-style-type: none"> - a Nemzeti Kastélyprogram keretében felújított Nádasdy Kastély turisztikai célú hasznosításának támogatása - a Vizimalom hasznosításának támogatása - a műemléki templomok környezetének fejlesztése 	2.1. Természeti és táji adottságok kiterjedt védelme <ul style="list-style-type: none"> - Tájhasználati arányok optimalizálása - Természeti hatások és váratlan helyzetek hatásaival szembeni ellenállóképesség fejlesztése - Klímaváltozás negatív hatásainak csökkentése
1.2. Településarculat javítása <ul style="list-style-type: none"> - A településfejlesztési elvek mentén a szociológiai és gazdasági cselekvésprogram megalkotása a település összképének javítása érdekében. - A faluközpont továbbfejlesztése - Kastélypark környezetének rendezése 	2.2. Komplex ökoszisztémát érintő védelmi program készítése <ul style="list-style-type: none"> - Zöldfelületek fejlesztése - természetvédelmi és környezetvédelmi ismeretterjesztés - vízgazdálkodási intézkedési terv készítése - klímaváltozás negatív hatásainak csökkentése - ökológiai lábnyom csökkentése
1.3. Önkormányzati épületek fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> - akadálymentesítés - térfigyelőrendszer bővítése - A közintézmények, középületek állagmegóvása, megelőző karbantartása. Az önkormányzati ingatlanokat érintő fejlesztési projektek megvalósítása. 	2.3. Tájhasználati arányok optimalizálása <ul style="list-style-type: none"> - A meg nem valósult új beépítésre szánt területkijelölések megszüntetése. - Új beépítésre szánt terület kijelölés esetén zöldterületek biztosítása
1.4. Közösségi terek fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> - sportközpont fejlesztése - új kondipark kiépítése - egységes településkép, faluközpont projekt megvalósítása 	- -
1.5. Zöldfelületi rendszer fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> - Malomcsatorna menti területek - Hasznosítási javaslat kidolgozása a római katolikus és a református templom, valamint az egészségház körüli zöldfelületekre vonatkozóan 	
1.6. Lakóterület fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> - új lakótelkek kialakítása - meglévő lakóterülete környezetének fejlesztése 	

3 HELYI GAZDASÁG FEJLESZTÉSE	4. INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE
<p>3.1. Helyi gazdasági környezet fejlesztése</p> <ul style="list-style-type: none"> - Új vállalkozások betelepülésének ösztönzése - Gazdasági területek kialakításának támogatása - Helyi termékek feldolgozásának és értékesítésének ösztönzése - Helyi vállalkozások érvényesülésének támogatása - Bemutatóközpont lehetőség megteremtése az önkormányzat honlapján 	<p>4.1. Humán infrastruktúra fejlesztése</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oktatási-, egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése - Polgármesteri hivatal fejlesztése - Önkormányzati honlap fejlesztése - Új közösségi ház építése
<p>3.2. Turisztikai vonzerő fejlesztése</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Nemzeti kastélyprogram keretében felújított Nádasdy kastély, a kastélykert és környezetének megőrzése - Turizmusra épülő munkahelyteremtés - Turizmushoz kapcsolódó fejlesztések támogatása - Turizmus fejlődéséből adódó munkahely teremtés és a munkaerő megtartása - Turisztikai kiadványok készítése - Falusi turizmus támogatása új szálláshelyek létrehozása érdekében - Együttműködés és partnerség: Turisztikai Desztinációs Menedzsment létrehozása (TDM) 	<p>4.2. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése</p> <ul style="list-style-type: none"> - A meglévő közút és közműhálózat monitorozása, időszakos felújítása, a kapacitás növelése új beépítésre szánt területek kijelölése esetén - Királyok útja kerékpárút kiépítése - belterületen belüli kerékpárutak kialakítás - járdák építése és felújítása - parkolók kiépítése
-	<p>4.3. Vízi- és energiaközmű infrastruktúra fejlesztése</p> <ul style="list-style-type: none"> - Közvilágítás fejlesztése - A település energetikai hatékonyságának fejlesztése - Elektromos töltőállomás kiépítése - Csapadékvízvezetés fejlesztése - Szennyvízcsatorna rendszer fejlesztése
-	<p>4.4. Hírközlési szolgáltatások fejlesztése, digitalizáció támogatása</p>

5. KEDVEZŐ TÁRSADALMI FOLYAMATOK FENNTARTÁSA
5.1. Lakosság szám növelése
<p>5.2. Alapellátás fejlesztése</p> <ul style="list-style-type: none"> - egészségügyi alapellátás fejlesztése - Szociális alapellátás biztosítása - Alapfokú oktatási és nevelési ágazat fejlesztése - A település kulturális életének javítása, könyvtár fejlesztése
<p>5.3. Közösségfejlesztés</p> <ul style="list-style-type: none"> - Közösségi szolgáltatások fejlesztése - Testvérvárosi kapcsolatok erősítése - Közösségi programok szervezése - Helyben maradás támogatása - Hagyományőrzés

A tervezett fejlesztések térbeli ábrázolását az 1. melléklet tartalmazza.

2.3. Az integrált és tematikus beavatkozási területeknek a meghatározása

A tervezett fejlesztési célok eléréséhez, megvalósításához szükséges beavatkozási területek:

- Településszerkezet és építési hagyományok megőrzése
- Természeti környezet védelme környezetkárosítások felszámolása
- Településkép, épített környezet folyamatos javítása
- Oktatás, Kultúra, Sport, Egészségügyi és Szociális ellátás fejlesztése
- Járási, mikro térségi együttműködések kialakítása fejlesztése

2.4. Az épített és természeti örökség védelme követelményeinek meghatározása

Nádasdladány Község Önkormányzata a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvényi kötelezettségének eleget téve a 133/2017. (XII. 13.) önkormányzati határozatával elfogadta Nádasdladány Településképi Arculati Kézikönyvét (TAK) és megalkotta Nádasdladány Község Önkormányzat Képviselő-testületének a településkép védelméről szóló 15/2017. (XII.20.) önkormányzati rendeletét (TR). A rendelet lehatárolta a településképi szempontból meghatározó területeket és azokra szabályokat fogalmazott meg. A rendelet a településképi követelmények meghatározása mellett szabályozza az egyes sajátos berendezések (pl. reklámok, reklámhordozók), műtárgyak elhelyezésének feltételeit is. A kézikönyv tartalmazza a település építészeti örökségének és az eltérő karakterű településrészek bemutatását is. A kézikönyv a helyi településképi rendelet megalapozására szolgál, folyamatosan bővíthető, fejleszthető, ahogyan a település is formálódik, változik, fejlődik.

Nádasdladány közigazgatási területének északi területei, illetve a Malom-csatorna medre menti területek érintettek az Országos Ökológiai Hálózat területével.

Nádasdladány közigazgatási területének egy része érintett az országos tájképvédelmi területtel.

A területfelhasználások térbeli ábrázolását is az 1. melléklet tartalmazza.

2.5. A fejlesztési célok megvalósításához szükséges céladatok

2.5.1. Társadalmi adatok

A településterv részletes kidolgozásához az alábbi adatok szükségesek

- népesség prognózis
- korosztályos adatok

A település társadalmára vonatkozó adatok és tények a fejlesztési tervet megalapozó vizsgálati munkarész 1.5 fejezetében részletesen kifejtésre kerültek.

2.5.2 Gazdasági adatok

A településterv részletes kidolgozásához az alábbi adatok szükségesek

- Ingázók száma
- Településüzemeltetés adatai
- Jövedelmek megoszlása
- Gazdasági ágazatok jelenléte

- Turizmus adatai

A gazdasági adatok részletezését a megalapozó munkarész 1.9 és 1.10. fejezetei tartalmazzák

2.5.3 Környezeti adatok

A településterv részletes kidolgozásához az alábbi adatok szükségesek:

- Tájhasználat, tájhasználati konfliktusok
- Telekstruktúra
- Védett természeti területek elhelyezkedése, átlag feletti minőségi osztályú területek
- Zöldterületek adatai
- Önkormányzati vagyonkataszter
- Közlekedési infrastruktúra, forgalmi adatok
- Közmű infrastruktúra
- Környezetvédelmi terhelési adatok

A szükséges adatok és tények a fejlesztési tervet megalapozó vizsgálati munkarész 5.-14. fejezeteiben részletesen kifejtésre kerültek.

3. Cselekvési program

3.1. Épített környezet fejlesztése

Műemléki értékek védelme és hasznosítása

Nádasdladány Község Önkormányzatának egyik kiemelt fejlesztési célkitűzése műemlék Nádasdy kastély és a hozzá tartozó park, valamint a korábbi történelmi állapotnak megfelelő ingatlan-együttes eredeti állapotának minél teljesebb mértékű helyreállítása és felújítása. A projekt egy része már elkészült, a kastély környékének rendezése folyamatos.

A Malom-csatorna mellett épült Vizimalom hasznosításának támogatásával az önkormányzat az épített környezet fejlesztése mellett az örökségvédelmi szempontokra is figyelemmel van.

A műemléki templomok környezetének fejlesztése az egyházakkal közösen valósítható meg. A műemlékek megőrzése mellett fontos a hitéleti tevékenység támogatása és a közösségformáló szerep erősítése.

Településarculat javítása

Lakókörnyezetünk színvonala életünk minőségének meghatározó eleme. Ehhez a természeti értékek mellett az épített környezet, az utcák, terek szépsége, korszerűsége nagymértékben hozzájárul. Az elkészült és elfogadott arculati kézikönyv fontos iránymutatást ad az épített környezet szabályozásában. A leírtaknak vissza kell köszönni a település alkotta jogszabályokban.

Fontos a faluközpont továbbfejlesztése, a központi funkciók erősítése és a kastély környezetének rendezése.

Önkormányzati épületének fejlesztése

Az épületek energetikai fejlesztése, akadálymentesítése, a fenntarthatóság és a környezetvédelem szempontjából is elengedhetetlen. Az energetikai fejlesztések a gazdasági programmal összhangban

pályázati támogatás igénybevétele mellett kiemelt fontossággal bírnak. Javasolt fejlesztési irány a légszennyezés mérséklésére és a szén-dioxid kibocsátás csökkentésére az alternatív energiaforrások minél nagyobb arányban történő bevonása, illetve támogatása. Az önkormányzati épületekben fokozatosan át kell térni a megújuló energiaellátásra.

Közösségi terek fejlesztése

Nádasdladányon a sportközpont és a sportcsarnok fejlesztése folyamatos. A hosszútávú cél egy olyan sportlétesítmény üzemeltetése – a jelenlegi épület bővítésével –, mely az iskolai tanulók és a lakók számára is sportolási lehetőséget biztosít. A sportközpont az önkormányzati rendezvények megtartására, megszervezésére is helyet biztosít. Cél egy új közösségi ház építése, mely önkormányzati tulajdonú, és nagyobb létszámú közösségi rendezvények lebonyolítására is alkalmas, valamint helyet ad a civil szervezeteknek.

Zöldfelületi rendszer fejlesztése

A zöldterületek fejlesztésénél törekedni kell arra, hogy fenntartásuk gazdaságosan, minél kevesebb élő munka alkalmazásával elvégezhető legyen. Támogatni kell a ligetszerű zöldterületek kialakítását, fontos figyelembe venni a település domborzati adottságait.

Fejleszteni szükséges különösen a Malom-csatorna melletti területeket, római katolikus és a református templom, valamint az egészségház és sportcsarnok körüli zöldfelületeket.

Lakóterületek fejlesztése

A település népességszámának növelése miatt is fontos új lakótelkek kialakítása és a meglévő lakóterületek fejlesztése.

Az igényesen kialakított és fenntartott lakóterületek példaként szolgálnak a település lakói számára.

3.2. Természeti környezet megőrzése, fenntartása, fejlesztése

A természeti és táji adottságok kiterjedt védelme

Meg kell határozni a tájjelleg helyi jellemzőit, a tájjelleg megőrzendő elemeit, elem-együtteseit, valamint a tájképi egység és a természeti adottságokhoz igazodó hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit. A tájképi egység és a hagyományos tájhasználat fennmaradása érdekében a helyi építési szabályzatban meg kell határozni a területhasználatra és az építmények tájba illeszkedésére vonatkozó szabályokat.

Az egyre fokozódó éghajlat változás és az elmúlt években bekövetkezett események rávilágítanak arra, hogy a településeknek növelniük kell a váratlan eseményekre való felkészülésüket. Egy megfelelően átgondolt és megtervezett programmal elérhető a település rezilienciájának (ellenállóképességének) növelése. Olyan területeket kell fejleszteni, amik nagy mértékben megnövelik a település rugalmasságát, ellenállását a váratlan helyzetekre (egészségügyi ellátórendszer kapacitásának növelése, információs technológiák fejlesztése, közösségek öngondoskodásának, szociális infrastruktúrájának erősítése, megújuló energiatermelés arányának növelése).

Komplex ökoszisztémát érintő védelmi program készítése

A zöldfelületek tudatos és ütemezett fejlesztése elsősorban az önkormányzati közterületeken és az intézményi területeken.

A fenntarthatóság hosszú távú biztosítása érdekében fontos cél a feltörekvő nemzedékek érzékenyítése, a szemléletformálása, az ismeretterjesztés. Ennek segítségével szélesebb körök szeme irányítható a jó környezeti állapot megőrzésének fontosságára, a környezeti elemek és természeti értékek védelmére.

A klímaváltozás hatásainak csökkentése és az ökológiai lábnyom csökkentése érdekében intézkedési tervet kell készíteni, ismeretterjesztéssel segíteni kell a szemléletváltást és a konkrét cselekvéseket.

Tájhasználati arányok optimalizálása

A meg nem valósult beépítésre szánt területeket csökkenteni kell, a beépítésnél támogatni kell a meglévő lakóterületek hasznosítását. Új beépítésre szánt terület kijelölésnél az intenzív zöldfelületek kialakítását ösztönözni kell.

3.3. Helyi gazdaság fejlesztése

Helyi gazdasági környezet fejlesztése

A helyi vállalkozások betelepülését ösztönözni kell, támogatni szükséges az új gazdasági tevékenységek céljára szolgáló területek kialakítását. Az érvényesülés segítése érdekében össze kell állítani az ún. vállalkozói térképet, mely tartalmazza, hogy a településen mely vállalkozások mivel foglalkoznak és milyen címen található a telephelyük.

Az Önkormányzat honlapján bemutatkozási lehetőséget kell biztosítani a helyi vállalkozásoknak.

A termékek termőhelyen történő tárolása és feldolgozása érdekében olyan szabályozórendszert kell kialakítani a településrendezési tervekben, mely a környezet- és természetvédelem érdekeinek előtérbe helyezése mellett lehetőséget teremt építmények elhelyezésére is a külterületen. A feldolgozott terményeket a faluban házi készítményként lehet értékesíteni. Ez hozhatja magával a különböző márkák kialakításának igényét létrehozva egy közösségi értékesítési hálózatot, ami diverzifikáltan biztosítja az ezzel foglalkozó vállalkozások bevételeit.

Új vállalkozások betelepülésének ösztönzése

A településen jelen vannak mezőgazdasági vagy ahhoz köthető mikro- és kisvállalkozások. Ipari tevékenység csekély, szolgáltatási területen jelennek meg még kis mértékben főleg egyéni vállalkozások. A lakosság egy jelentős része a környező településeken (főként Székesfehérváron) talált munkát. Ez az arány az önkormányzat és a vállalkozások szoros együttműködésével csökkenthető.

Turizmusfejlesztés

Nádasdladány Község Önkormányzatának egyik kiemelt fejlesztési célkitűzése műemlék Nádasdy kastély és a hozzá tartozó park, valamint a korábbi történelmi állapotnak megfelelő ingatlan-együttes eredeti állapotának minél teljesebb mértékű helyreállítása és felújítása. A projekt egy része már elkészült, a kastély környékének rendezése folyamatos.

A fejlesztés megvalósulása Nádasdladány turisztikai vonzerejének ugrásszerű növekedését eredményezi. Amellett, hogy Nádasdladány község turisztikai szerepe megerősödik, a fejlesztés velejárója lenne a helyi foglalkoztatás, szolgáltatások, egyéb turisztikához és idegenforgalomhoz kapcsolódó beruházások növekedése is.

Támogatni kell a falusi turizmust, a falusi szálláshelyek létrehozását.

3.4. Infrastruktúra fejlesztése

Humán infrastruktúra fejlesztése

Az humán infrastrukturális fejlesztések pozitív irányba befolyásolják a település népességének megtartását, növelését. Az oktatási-, egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése folyamatos és elengedhetetlen. További feladat a polgármesteri hivatal, a könyvtár és az önkormányzati honlap fejlesztése, az új közösségi ház kialakítása

Közlekedési infrastruktúra fejlesztése

A közmű infrastruktúra-fejlesztést gyakran más fejlesztésekkel elért eredmények kényszerítik ki, illetve a megvalósult közlekedési infrastruktúra gyakran újabb fejlesztési igényeket indukál, illetve megnyitja a továbblépés lehetőségét.

Ezért az Önkormányzat fontosnak tartja a közúthálózat, a járda, a csapadékvíz elvezető rendszer, felszíni vízvezető árok és zárt csapadékvíz hálózat bővítését, kiépítését.

Új parkolók létesítése is szükséges az intézmények és a vállalkozások környezetében.

A közlekedési fejlesztések közül kiemelkedő szerepű a Királyok útja kerékpárút megépítése, mely a megyeszékhellyel közvetlen kapcsolatot biztosít és a település turisztikai vonzerejét megnövelni fogja.

Vízi- és energiaközmű infrastruktúra fejlesztése

Továbbá fontos a vízvezeték- és szennyvízcsatorna rendszer, a villamos energia, gáz, közvilágítás és egyéb szolgáltatások biztosítása, bővítése, fejlesztése.

A település energetikai hatékonyságának fejlesztése mellett elektromos töltőállomás kiépítésére is igény van.

Hírközlési infrastruktúra fejlesztése, digitalizáció

A távközlési és hírközlési szolgáltatások a településen fejlesztendőek. Magyarország Kormánya által elindított Digitális Jólét Program 2030-nak egyik fő feladata, hogy olyan új megoldásokra és intézményekre tegyen javaslatot, amelyek a nemzetközi együttműködésben is hatékonyan tudják értelmezni, kezelni a digitalizáció teremtette globális kihívásokat és lehetőségeket.

A program keretében megvalósuló hálózatfejlesztések és a digitális átalakulás jelentik a következő évtized legnagyobb gazdaságfejlesztési programját. A programhoz csatlakozva Nádasdladánynak is meg kell teremtenie a településfejlesztés és a településtervezés eszközeivel a sikeres digitális átalakulás lehetőségét.

A hírközlési infrastruktúra fejlesztése során a nagy sebességű elektronikus hírközlő hálózatok fejlesztésének és építésének támogatása az önkormányzat eszközrendszerével.

3.5. Kedvező társadalmi folyamatok fenntartása

Lakosságszám növelése

A településrendezés eszközeivel biztosítani kell önkormányzati lakótelkeket a helyben maradó és a betelepülni szándékozók részére. Ki kell dolgozni új lakóingatlanok kialakításának lehetőségét, a közművesítésnek és a megvásárlásnak kedvező finanszírozási formáját. Ösztönözni kell a meglévő lakóépületek felújítását.

Alapellátás fejlesztése

Közösség fejlesztése

Cél, hogy a település lakói minél több olyan eszköz és módszer birtokába jussanak, melyek abban segítik őket, hogy saját meglévő kapacitásaik és erőforrásaik használatával, valamint a közvetlen környezetükben meglévő nem direkt pénz jellegű erőforrások felkutatásával és felhasználásával stabilizálják vagy akár kiterjesszék működésüket és tevékenységeiket. A közösségi alapokon szervezett és működtetett szolgáltatások (tevékenységek) jóval időtállóbbak és fenntarthatóbbak a projekt-, illetve pályázati alapú szolgáltatásoknál. Akkor közösségi alapú a szolgáltatás, illetve a szolgáltatás működtetése, ha a szükséges erőforrások megszervezése is a közösségépítés eszköze. Alapja tehát a közösség, illetve tagjai által birtokolt erőforrások megosztása, a hozzáférés biztosítása annak érdekében, hogy jobban hasznosuljanak.

3.6. Fejlesztési célok anyagi forrásainak megteremtése

Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

- Az Önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni. Törekedni kell olyan helyi adórendszer megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak és hatékony eszköze az Önkormányzat saját forrás növelésének, illetve nem akadály a fenntartható fejlődésnek.
- A Képviselőtestület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket (azaz a feladatokat igyekszik olyan formában, illetve feltételekkel megteremteni, hogy a legkedvezőbb összegű támogatást kapja).
- Az Önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módjait és lehetőségeit, valamint a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát.
- Az Önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket lehetőség szerint hitelfelvétel nélkül, minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg.
- A Képviselőtestület körültekintően jár el akkor, ha az Önkormányzat működtetése, illetve fejlesztése hitelfelvétel mellett valósítható meg.
- Törekszik a megújuló energiák hasznosítására, amellyel hosszú távon biztosítható a működtetési költségek csökkentése.